

Stanowisko Nr 8/2021
Konwentu Marszałków Województw RP
z dnia 21 października 2021 r.

w sprawie roli regionów w realizacji programów międzynarodowych

Konwent Marszałków RP, biorąc pod uwagę wieloletnie doświadczenie polskich regionów, podkreśla, że zasady funkcjonowania w naszym kraju programów międzynarodowych w latach 2021-2027 wymagają otwartej i pogłębionej dyskusji z aktywnym udziałem samorządów województw, w tym także w zakresie powiązania tych programów z mechanizmami interwencji unijnej, wdrażanej na poziomie krajowym i regionalnym.

W perspektywie 2021-2027 programy międzynarodowe będą stanowiły bardzo ważne źródło finansowania projektów ze środków UE. Obecność partnerów z Polski w tego rodzaju przedsięwzięciach pozwala w oddolny sposób wpływać na politykę wspólnoty, nawiązywać kontakty i budować trwałą współpracę. Szczególnie istotne znaczenie mogą odegrać takie programy międzynarodowe, jak: Horyzont Europa, Program dla Zdrowia, LIFE, łącząc Europę, ERASMUS+ oraz programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej (INTERREG). Należy zakładać, że znaczenie programów międzynarodowych będzie rosnąć w kontekście obecnej i kolejnych perspektyw finansowych. Programy międzynarodowe są dodatkowym źródłem finansowania dla przedsięwzięć rozwojowych. W przypadku poprawy sytuacji społeczno-ekonomicznej Polski, wyrażonej wskaźnikami makroekonomicznymi, ograniczeniu ulegnie dostępność środków alokowanych bezpośrednio na poziomie regionalnym i krajowym, dlatego niezbędna staje się większa dywersyfikacja finansowania polityki rozwoju.

W związku z powyższym, w odniesieniu do systemu realizacji programów międzynarodowych zarządzanych przez Komisję Europejską oraz programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (INTERREG), Konwent Marszałków postuluje:

- 1) Włączenie reprezentantów Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej w prace komitetów programujących oraz monitorujących programy na szczeblu europejskim, w szczególności dla

- programów międzynarodowych takich jak: Horyzont Europa¹, LIFE², EU4Health³, ERASMUS+⁴, Europa Cyfrowa⁵, Łącząc Europę⁶, INTERREG: URBACT⁷, ESPON⁸;
- 2) Udział reprezentantów Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej w grupach roboczych przygotowujących programy prac w ramach programów międzynarodowych centralnie zarządzanych przez KE;
 - 3) Upublicznienie informacji o członkach krajowych zasiadających w strukturach komitetów programujących oraz monitorujących programy międzynarodowe;
 - 4) Powołanie sieci regionalnych punktów kontaktowych, koordynowanych przez krajowe punkty kontaktowe lub krajowe agencje kontaktowe dla programów, które nie zostały objęte taką strukturą informacyjno-promocyjną oraz dalsze zacieśnienie współpracy z regionami;
 - 5) Szerokie udostępnianie, zwłaszcza w języku polskim, dobrych praktyk i kluczowych efektów realizacji projektów międzynarodowych w ramach działalności informacyjnej krajowych punktów kontaktowych;
 - 6) Zapewnienie części wkładu własnego ze środków rezerwy budżetu państwa dla podmiotów, które uzyskają dofinansowanie na projekty realizowane w ramach programów międzynarodowych.

Stanowisko kieruje się do:

- 1) Pana Mateusza Morawieckiego, Prezesa Rady Ministrów,
- 2) Pana Tadeusza Kościńskiego, Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej
- 3) Pana Przemysława Czarnka, Ministra Edukacji i Nauki
- 4) Pana Michała Kurtyki, Ministra Klimatu i Środowiska
- 5) Pana Adama Niedzielskiego, Ministra Zdrowia,
- 6) Pana Piotra Glińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu

1 Horyzont Europa – to ambitny program w zakresie badań naukowych i innowacji.

2 LIFE – jedyny unijny fundusz przeznaczony na cele środowiskowe i klimatyczne.

3 EU4Health – największy unijny program dla zdrowia, program ten jest szeroko zakrojoną reakcją Unii na COVID-19.

4 ERASMUS+ – program Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu.

5 Europa Cyfrowa – program na rzecz kształtowania cyfrowej transformacji w Europie. Koncentruje się na rozwoju strategicznych umiejętności cyfrowych UE i wsparciu rozwoju technologii cyfrowych na potrzeby europejskich obywateli i przedsiębiorstw.

6 Łącząc Europę – program zrównoważonej infrastruktury transportowej, cyfrowej i energetycznej.

7 URBACT – program zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich.

8 ESPON – program wspiera wzrost skuteczności unijnej polityki spójności oraz innych polityk i programów sektorowych realizowanych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, a także krajowych i regionalnych polityk rozwoju terytorialnego.

